

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

Справозданє за місяці: вересень—грудень.

ЗМІСТ: Засідання Виділу. — Засідання секцій. (Др. С. Томашівський — До історії Зборівської умови. Др. Г. Стрипський — Із старої письменності Угорської Руси. В. Гнатюк — Запропашена збірка утроруських казок. Акад. А. Шахматов — Літописець Несторъ. Др. Б. Барвінський — Із студій над галицько-волинською літописю. І. Проф. Ю. Подівка — Lidové povídky o zkracení zlé ženy. Проф. М. Сумцов — Українські думи. В. Гребеняк — Сліди т. зв. скитської культури на галицькій Україні. Акад. Ф. Корш — Дещо про виїсти вкраїнської народности. Др. Ів. Крип'якевич — Козаччина в політичних комбінаціях 1629—1631 р. Др. Іл. Свенціцький — З історії відродження білоруського письменства. Т. Ревакович — З переписки галицько-українських письменників у початках 1860-их рр. Др. М. Чайковський — Студії з теорії контруенції. Др. Ю. Гіряк — Дещо про теоретичне і методичне значінє сочинника температури скоростий процесів для хемічної кінетики.) — Засідання комісій. — Надзвичайні загальні збори. — Справозданє з бібліотеки. — Справозданє з музею. — Нові видання Товариства.

Засідання Виділу.

XI зас. дня 10 вересня.

1) Присвячено помертну згадку дійсному членови М. Комарову з Одеси. 2) Переведено уконституованє нового Виділу, вибравши заступником голови дра Стефана Томашівського, секретарем дра Володимира Левицького, касіером дра

Василя Щурата, та приділивши реферати: каменець інженірови Юліянови Мудракови, книгарні дрови Володимирови Вергановському, музею дрови Стефанови Рудницькому, бібліотеки дрови Богданови Барвінському. 3) Покликано до виділу заступника проф. Філарета Колессу на місце дра Івана Раковського, що виїхав до Парижа. 4) Порішено візвати секції, щоб відновили мандати делегатів до Виділу, о скільки вони вигасли. 5) Ухвалено, щоби засідання Виділу відбували ся автоматично що два тижні, а на жаданє двох членів Виділу навіть що тижня. 6) Ухвалено примістити канцелярію Товариства в домі при ул. Чарнецького, ч. 26, а засідання Виділу відбувати в сали музею при ул. Чарнецького, ч. 24. 7) Принято 6 нових членів. 8) Вибрано комісію для верифікації протоколу загальних зборів, зложеноу з виділових: дра В. Щурата, дра В. Левицького, дра С. Рудницького. 9) Вибрано комісію для виготовлення проєкту статута, зложеноу з виділових: дра В. Охримовича, дра С. Томашівського, дра С. Рудницького. 10) Ухвалено розписати новий конкурс на біографію Т. Шевченка, визначаючи за неї премію пок. Ол. Кониського в висоті 1000 рублів. 11) Відчитано письмо Всеволода Головацького в справі стипендіяної фундації ім. Якова Головацького в висоті 5000 К і передано його до зреферования дрови В. Охримовичеві. 12) Принято до відома письмо С. Шелухина з Одеси і ухвалено а) Просити його, щоб уривок листу В. Антоновича до Мйодушевського прислав до музею Товариства (для евентуального видрукування в „Записках“). б) Справу запису Володковича на львівський університет передати до розглянення парламентарній репрезентації. в) Справу запису Пелехива передати до зреферования дрови С. Баранови. 13) Принято до відома, що субвенцію міністерства просвіти в висоті 50.000 К піднято й ужито майже в цілости на сплату векслевих довгів. 14) Ухвалено перенести маґазин видань Товариства до дому при ул. Чарнецького, ч. 24. 15) Затверджуючи ухвалу історично-філософичної секції, позволено проф. М. Грушевському передрукувати в своїх збірниках деякі статі в „Записок“ останнього десятиліття і видати в перекладі на московську мову ті часті „Історії України-Руси“, які містять ся в невичерпаних іще томах „Збірника“.

ХІІ зас. дня 24 вересня.

1) Принято до відома справозданє комісії для провірення протоколу з загальних зборів. 2) Уагляднено бажанє етнографічної комісії, щоби призначити до диспозиції її квоту 200 К на дрібні видатки. 3) Відчитано письмо Антропологічного Товариства в Москві в справі його ювілея (28 жовтня) й ухвалено передати його етнографічній комісії. 4) Ухвалено вислати даром ХІ—ХІІ томи Фільологічного Збірника (Кореспонденцію Як. Головацького) бібліотеці „Museum kralestva českého“ в Празі. 5) Ухвалено відступити безплатно кімнату в Академічній Домі бібліотеці „Географічного кружка“. 6) Принято до відома реферат дра В. Охримовича в справі стипендійного фонду ім. Як. Головацького постановляючи прийняти його з деякими змінами в фундаційнім акті, які запропонував референт. 7) Принято до відома реферат дра В. Охримовича в справі запису Володковича на львівський університет. Справа представилась так, що нема ніякої надії, щоби той запис дістав ся будучому українському університетови. 8) Вибрано дра В. Щурата делегатом Виділу до комітету ювілея Шевченка. 9) Дано повновласть референтови музею дрови С. Рудницькому до переговорів з управою Національного музею в справі виміна музеальних об'єктів. 10) Ухвалено виплатити М. Залізнякови 150 К гонорара за зладженє каталога музею. 11) Принято до відома обчисленє доходів і видатків Товариства по конець року 1913, предложене касієром дром Щуратом. Тому що видатки ріжнились би від доходів о суму 63.317 К, то порішено: а) Поургувати членів Товариства о заплату залеглих вкладок. б) Звернути ся до львівської й закордонних книгарень із домаганєм зложеня рахунків та евентуального звороту інвестиційних коштів ратами. 12) Упрошено дра В. Щурата, щоби зладив „Хроніку“ Товариства за місяці: май—серпень. 13) Ухвалено здержати ся зі справою вкупу літ служби (перед 1909) для трьох урядників Товариства: Вол. Гнатюка, Ів. Кревецького і дра Ів. Джиджори до часу утвореня українського пенсійного заведеня.

ХІІІ зас. дня 8 жовтня.

1) Покликано до Виділу дра Ів. Зілинського на місце неприємного дра В. Вергановського. 2) Затверджено ухвалу етно-

Original from

UNIVERSITY OF ILLINOIS AT
URBANA-CHAMPAIGN

графічної комісії, щоби Етнографічний Збірник вислати всім, хто пришле до нього матеріал і буде названий в передмові. 3) Порішено пригадати секціям і комісіям, що мають у найближшій часі предложити Виділові свої домагання і дезидерати. 4) Ухвалено уділити С. Гаавському, учителеви гімназії в Смілій, потрібних йому публікацій у відбитках із „Записок“. 5) Передано до полагодження управі музею лист Александровича в справі портрету його діда і деяких інших портретів. 6) Ухвалено віддати до розпорядимости Академічному Домови опорожнені убікації з застереженням одної кімнати для канцелярії Акад. Дому і есентуально одної для бібліотеки. 7) Ухвалено перевезти решту музею з Акад. Дому до дому при ул. Чарнецького, ч. 24. 8) Передано до зреферования інж. Ю. Мудракови проєкт дра В. Щурата, щоби в цілі урегулювання відношення Товариства до Акад. Дому розглянути фінансовий зв'язок із ним. 9) Ухвалено устроїти в соті роковини уродження Т. Шевченка святочні збори членів Товариства й порозуміти ся в справі прелеґентів із секціями та комісіями. 10) Ухвалено уповажнити делеґата Товариства до комітету Шевченківського ювілею, дра В. Щурата, щоби заявив: а) що Товариство в соті роковини уродження Шевченка (10 марта, 1914) устроїть святочні збори членів; б) що має в плані скликати в році 1914 зїзд українських учених, літератів і артистів. 11) Признано урядникови музею М. Залізнякови, виїмково, суму 120 К на обезпеченє за 1912 р. і установлено його урядові години в музею від 10—12 рано і від 3—6 по полудни. 12) Ухвалено виплатити дрови Ів. Франкови 1000 К ювілейного дару від Товариства, признаного попередним Виділом.

XIV зас. дня 22 жовтня.

1) Принято до відома, що з президії вислано кондоленційне письмо до кураторії Закладу ім. Осолінських з приводу смерти Антонія Малецького. 2) Ухвалено уділити прив. гімназії в Городенці деяких видань Товариства, з виїмком тих, що від 1911 р. були їй вже вислані. 3) Ухвалено подарувати Бібліотеці ім. Ів. Франка в Дрогобичи 5 примірників „Кобзаря“. 4) Принято до відома письмо етнографічної комісії в справі візду (учених, літератів і артистів), святочних зборів і дезиде-

Original from

ратів комісії та передано фільольогічній секції. 5) Принято до відома справоздане дра В. Левицького з ухвал останнього засідання математично-природописної секції. 6) Затверджено на пропозицію математично-природописної секції дійсним членом Товариства дра Миколу Чайківського у Львові. 7) Принято до відома резигнацію Ростислава Заклинського з його місця в бібліотеці. 8) Принято 4 нових членів. 9) Принято до відома, що статутова комісія виготовила проєкт нового статута Товариства, котрий по видрукуванню і дорученню всім членам Виділу буде предметом нарад спеціального засідання Виділу дня 29 жовтня. 10) Вислухано реферату інж. Ю. Мудрака в справі Академічного Дому. На основі того реферату ухвалено резолюцію: Виділ Наук. Тов. ім. Шевченка стоїть на тім, що в інтересі Товариства і самого Акад. Дому належить відділити Акад. Дім від Товариства та що треба сотворити якусь окрему інституцію, яка переймала б на себе маєток і зобов'язання Акад. Дому. Про сю ухвалу порішено повідомити кураторію Акад. Дому. 11) На внесення референта Акад. Дому інж. Ю. Мудрака ухвалено кредит до висоти 200 К на напругу даху Акад. Дому. 12) Принято до відома заяву книгарні у Львові про готовість до звороту інвестиційних коштів. 13) На внесення референта книгарні дра В. Вергановського ухвалено дати помічникови в книгарні, Л. Демидчукови, відпустку до кінця мая 1914 р. з місячною платою 40 К. 14) Розглянено оферту Глязермана на напис на домі Товариства при ул. Чарнецького, ч. 24 і віддано до зреферования інж. Ю. Мудракови.

XV зас. дня 29 жовтня.

1) Відчитано письмо проф. М. Грушевського з дня 24 жовтня, яким повідомляє про свою резигнацію з уряду голови в Товаристві і редактора „Записок“. 2) Рішено отворити музей для публичного ужитку і оповістити се в часописях. 3) Переведено обширну дискусію над проєктом нового статута, прийнято його з деякими поправками і рішено видрукувати його та розіслати усім членам Товариства з візванем, щоб найдалше до 15 падолиста подали свої заміти й евентуальні домагання.

XVI зас. дня 5 падолиста.

1) Ухвалено вислати привітне письмо від Виділу Археологічному Товариству в Москві з нагоди 25-ліття його істнування, а проф. Фед. Коршеви з нагоди 70 роковин його уродження. 2) Кризано 50 К запомаги Романови Сорохтеєви, ученикови Академії красних штук у Кракові. 3) Ухвалено відступити даром III—IV томи „Гуцульщини“ В. Шухевича для „Klub-u Architektů“ у Празі. 4) Принято 4 нових звичайних членів. 5) Ухвалено просити Раду мійську у Львові, щоб позоволила поставити пам'ятник Шевченкови на площі перед каменицями Товариства; рівнож ухвалено вислати в тій справі депутацію до президента міста, зложену з членів дра С. Федака, дра С. Томашівського і дра В. Левицького. 6) Принято до відома, що маґазин видань Товариства перенесено до дому при ул. Чарнецького, ч. 24 і аладжено інвентар його. 7) На основі реферату інж. Ю. Мудрака ухвалено дати напис на домі Товариства при ул. Чарнецького, ч. 24, коштом 395 К.

XVII зас. дня 19 падолиста.

1) З приводу письма львівського „Комітету для вистави вилямів“ порішено не видавати взагалі ніяких об'єктів із музея. 2) Рішено просити дра К. Студинського, щоби дав передмову до „Збірника фільологічної секції“ т. XVI, котрий вже зложений. 3) Ухвалено в справі видання альбома вишивок Сороковського поручити управі музею вести дальші переговори з автором. 4) Ухвалено виасінувати управі музею 40 К на закупно буковинських вишивок. 5) Рішено постарати ся, щоби в році ювілею Шевченка умістити памяткову таблицю на домі Товариства. 6) Вибрано бюджетову комісію, зложену з членів Виділу дра С. Томашівського, дра В. Щурата і дра В. Левицького. 7) Принято до відома інформацію від парламентарної репрезентації, що субвенція на дім Товариства буде вставлена в державний бюджет на другу половину 1914 р. 8) Принято 7 нових звичайних членів. 9) Принято до відома заяву книгарні в Київі, що вона не в силі ще звернути нічого із вкладів Товариства. 10) Підвисшено слугі Іванови Войташеви місячну платню на 60 К від січня 1914 р.

XVIII зас. дня 3 грудня.

1) Принято деякі зміни в проєкті нового статута, пропонувані статutowoю комісією. 2) Принято до відома письмeнне пояснене проф. М. Грушевського в справі зв'язку Акад. Дому з Товариством. 3) Принято до відома запрошене Національного музею на святоче отворенє дня 13 грудня й рішено вислати відпоручників: дра С. Томашівського і дра Ів. Франка. 4) Рішено вислати привіт „Публичній Бібліотеці“ в Петербурзі з нагоди 100-літнього ювілею (2 [15] січня 1914). 5) Ухвалено дати звичайний даток на коляду для убогих учеників школи ім. Шашкевича у Львові. 6) Ухвалено дати даром бібліотеці учителів прив. укр. гімназії в Буську ті видання Товариства, яких вона ще не має. 7) Принято до відома письмо проф. О. Новицького з Москви в справі видання альбома малюнків Шевченка з монографією. 8) Принято рахунок з ужиття підмоги для вакаційних екскурсій в Чорногорі студентів львівського університу під проводом дра С. Рудницького. 9) Принято до відома письмо київської книгарні Товариства з рахунком за I часть VIII т. „Історії України-Руси“ на суму 521 руб. 65 коп. 10) Принято до відома, що вийшов IX том Укр.-руськ. Архіва. 11) Передано референтови бібліотеки дрови Б. Барвінському просьбу О. Назарієва о підвишенє платні і стабілізацію. 12) Рішено звільнити Якова Миколаєвича, учителя в Тернополі від членських вкладок по кeнець 1913 р. 13) Рішено звинути з днем 31 грудня посаду канцелярійного мунданта з фінансових причин. 14) Рішено зголосити до загального заведення пенсійного намір вкупу службових літ для урядників Товариства (перед 1909).

XIX зас. дня 10 грудня.

1) Ухвалено скликати надзвичайні загальні збори Товариства на 26 грудня, о год. 4 по полудни в сали музею з таким порядком нарад: а) відкритє зборів; б) зміна статута (реф. др. В. Охримович); в) фінансовий стан Товариства (реф. др. В. Щурат). 2) Передано референтови книгарні дрови В. Вергановському письмо „Достави“ в справі продажі книжок у Вінніпеґу (Манітоба). 3) Принято до відома, що вийшов 116 том „Записок“.

XX зас. дня 17 грудня.

1) Передискутовано проєкт предлімінаря на рік 1914, предложений бюджетовою комісією. 2) Вибрано для перевірення фінансового стану Товариства комісією аложеноу з дра С. Томашівського, дра В. Щурата і дра В. Левицького. 3) Принято до відома ухвали секцій: а) історично-філософічної, щоб визначити тимчасовий кредит на видане бібліографії Шевченківської і зарезервувати в бюджеті на рік 1913 квоту на видане IV т. „Студій з поля суспільних наук“, що вийде в першій половині 1914 р.; б) математично-природописної секції, щоб узгляднити деякі дезідерати її в справі аґаду учених. 4) Рішено відповісти на письмо харківського Літературно-художницького Кружка, що Товариство не може взяти участі в виставі архітектури з причини технічних труднощій. 5) З приводу просьби Педагогічного Кружка при варшавськім університеті о комплет „Записок“ в заміну за деякі московські журнали рішено запитати, які журнали мав би кружок для заміни. 6) Ухвалено дати звичайний даток на коляду для убогих дітей школи вправ при ц. к. жіночій семінарії у Львові. 7) Наслідком просьби управителя книгарні в Києві, Лаврова, о відпустку рішено вислати зі Львова до Києва помічника книгарні О. Сироїда з відпусткою на час його побуту в Києві. 8) На внесення референта книгарні дра В. Вергановського рішено подати „Достави“ умови, на яких Товариство моглоб дати в коміс свої видання для філії „Достави“ в Вінніпегу. 9) Передано до заопіювання референтови книгарні письмо пп. Кисіля і Кобилянського в справі обнята в коміс видань Товариства в Сполучених Державах. 10) Признано одноразову підмогу функціонарям книгарні в висоті місячної платні. 11) Підвищено платню п. Панкевичевій на 150 К, а п. О. Сироїдови на 140 К місячно.

XXI зас. дня 24 грудня.

1) Принято до відома, що президія вислала кондольнційне письмо членови Виділу дрови Богданови Барвінському по причині смерті його матери. 2) Передано історично-філософічній секції до заопіювання просьбу В. Дорошенка о відпустку і підмогу на наукову подорож. 3) Принято до відома дезідерати філософічної секції, предложені проф. Ф. Колессою.

Збірник секції рішено друкувати лиш в однім томі. 4) Призано урядникам і функціонерам Товариства одноразовий дорожній додаток у висоті 50% їх місячної платні. 5) Провірено 31 повновасти членів Товариства до заступлення їх на загальних зборах. 6) Принято 46 нових звичайних членів.

XXII зас. дня 26 грудня.

1) Провірено 4 повновасти членів Товариства до заступлення їх на загальних зборах. 2) Ухвалено прийти на загальні збори з внесенем на відложені справи зміни статута наслідком розбіжності поглядів між членами на деякі точки проекту. Мотивоване внесення поручено дрови В. Охримовичеві. 3) Обговорено докладно вислід довірочної наради членів Виділу із відпоручниками закордонних членів Т-ва при участі заступників львівської громади з 25. XII. і прийнято компромісову резолюцію вироблену на сій нараді.

XXIII зас. дня 31 грудня.

1) Ухвалено прихилити ся до просьби проф. О. Новицького з Москви, щоби на альбомі малюнків Шевченка умістити кольорований автопортрет поета на окладці і в тексті. 2) Ухвалено дати платну відпустку В. Дорошенкови для зладження Шевченківської бібліографії і признано йому підмогу на кошти подорожі у квоті 450 К. 3) Іменовано делегатом Товариства до Краєв. Шкільного Союзу на рік 1914 дра Богдана Барвінського. 4) Ухвалено видати фототипію з першого видання Шевченкового „Кобзаря“. 5) Принято до відома, що буковинський Краєвий Виділ дарував музеєви Товариства альбом буковинських вишивок і рішено вислати йому подяку. 6) Іменовано Ол. Назарієва урядником Товариства з першим степенем платні від 1 січня 1914. 7) Призано управителям друкарні і переплетні дорожній додаток у висоті половини їх місячної платні.

Засідання секцій.

ЗАСІДАНЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛЬСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

ХІІ зас. дня 10 вересня.

1) М. Залізняк зreferував свою статтю п. з. „Historya Rusi“ Ол. Яблоновского. 2) Секція вислухала критичних заміток М. Слабченка до статі М. Василенка п. з. „З історії устрою Гетьманщини“ й ухвалила надрукувати їх у „Записках“, еwentуально з замітками М. Василенка. 3) Секція згодила ся, аби проф. М. Грушевський передрукував деякі свої статі з „Записок“ останнього десятиліття й видав у російським перекладі ті частини його „Історії України-Руси“, які містять ся в невичерпаних іще томах.

ХІІІ зас. дня 22 вересня.

Ф. Колесса зreferував свою працю п. з. „Варіанти мелодій українських народніх дум, їх характеристика і групуване“. Ухвалено надрукувати в „Записках“, а в „Матеріалах до української етнології“ подати зміст по німецьки.

ХІV зас. дня 5 падолиста.

1) Відчитано лист проф. М. Грушевського з повідомленням, що уступає з президії секції. Ухвалено резигнації не прийняти до відома й просити проф. М. Грушевського, щоби взяв її назад;

в противнім разі, щоби подав її причини. 2) З огляду на се, що „Матеріяли до історії старої української пісні і вірші“ М. Возняка не змістилися в т. IX-ім „Укр.-р.-Архіва“, призначено для них ще т. X-й. 3) Принято до відома ухвали етнографічної комісії з дня 27 вересня с. р. 4) Відчитано письмо Виділу до секцій і комісій з дня 13 жовтня в справі прелімінаря наукових видань на 1914 р., проєктованих святочних зборів дня 10 марта н. ст. й з'їзду українських письменників у 1914 р. Секція ухвалила: а) просити Виділ, щоби признав у прелімінари на 1914 р. кредит на такі видання секції й її комісій: 1 т. „Збірника“, 1 т. „Жерел“, 1 т. „Студій“, 1 т. „Архіва“, 2 т. „Матеріялів до укр. бібліографії“ й 1 т. „Матеріялів до укр. етнології“; б) запитати всіх членів секції, чи підіймуться на святочних Шевченківських зборах дня 10 марта рефератів з рамени секції; в) справу з'їзду українських письменників у 1914 р. віддати до реферату дрови Ів. Крипакевичеви.

XV зас. дня 19 падолиста.

1) Др. В. Щурат зреферував свою працю п. з. „Хрістосъ пасхонъ“. 2) Той сам зреферував працю дра А. Євсена (Стокгольм) п. з. *Kotlarevskyjs travestierte Aeneis*. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

XVI зас. дня 26 падолиста.

1) Секція приняла до відома ухвали бібліографічної комісії з дня 21 падолиста й ухвалила просити Виділ признати кредит у сумі 300 К на виготовлене бібліографії „Ševčenkiana“ й збірника відзивів про Шевченка і його сучасників. 2) Секція ухвалила просити Виділ зарезервувати кредит з 1913 р. на видане IV т. „Студій з поля суспільних наук і статистики“, який вийде в першій половині 1914 р. 3) Др. Ст. Томашівський реферує свою працю п. з. До історії Зборівської умови. 4) Принято до відома реферат дра В. Щурата про працю дра Г. Стрипського п. з. „Із старої письменности Угорської Русі“. 5) Ів. Кревецький зреферував працю В. Гнатюка п. з. „Запропашена збірка угро-руських казок“.

Зміст праці Ст. Томашівського:

Автор вказує темні місця в історії т. зв. Зборівської кампанії Яна Казимира проти Хмельницького 1649 р. та українсько-польської угоди, що закінчила сю кампанію. Причина неясностей у тім, що польське правительство бажало закрити фатальну невдачу коронної армії та цензурою відомостей з воєнного поля й офіційними фальшивими бюлетенями старалося представити сю невдачу в державі і за границею як будітмо.... світлу перемогу. В сих реляціях оповідає ся між иншим, що український гетьман сам писав 15/VIII до короля лист із проською дарувати йому вини і з заявою підданства і що тільки сей лист (написаний за принукою татарського хана) став товчком до пересправ й остаточної угоди.

В дійсности одначе не гетьман просив перший короля, а противно — король гетьмана — і то гетьмана, якого перед тижнем скинув був із гетьманства й іменував на його місце иншого. Сей факт упокореня короля закрито так старанно, що одинока копія королівського листу переховала ся у хроніці львівських Бернардинів. І хоч хроніка ся появила ся друком ще 1874 р. у Львові, то одначе жаден історик, ні український, ні польський, не звернув уваги на сей — без сумніву автентичний — лист.

Зміст праці Г. Стрипського:

Автор дає огляд нечисленних уніятських друків на угорській Русі в другої половини XVII і першої половини XVIII століття. Спеціально займаєть ся віднайденим унікатом елементаря церковно-латинського, який зладив уніятський єпископ Ольшавський і видрукував 1746 р. в Семигороді, в Колошварі. Генезу книжки бачить: 1) у нахилі Угорської Русі по прийняттю унії до західної культури; 2) в заходах і починах Ольшавського на поли організації духовної освіти (в твореню семинарії для священства). Друковане книжки в Семигороді вияснює тим фактом, що Єзуїти в Тернаві, котрі друкували книжки для угорських Русинів, межі рр. 1744—1746 передали свої кирильські черенки Єзуїтам у Колошварі.

Зміст праці В. Гнатюка:

Автор подав інформації про одну збірку угро-руських казок із половини XIX віку, яка одначе десь запропастилася й якої сліди (реєстр) знайшовся між паперами пов. німецького історика літератури Р. Келера (R. Köhler). Розглянувши заголовки казок у збірці, автор усталює передовсім місце її походження (західні комітати: Унгвар, Земплин, Шарош), а потім власителя її (найправдоподібніше відомий історик угорської Руси І. Г. Бідерман). В кінці підносить велику вартість збірки, вважаючи її першою більшою збіркою українських казок взагалі.

XVII зас. дня 3 грудня.

1) Др. С. Томашівський зreferував працю акад. А. Шахматова (СПетербург) п. з. Лїтописець Несторъ. 2) Др. Б. Барвінський зreferував свою працю п. з. Із студій над галицько-волинською літописю, І. Ухвалено обі праці друкувати в „Записках“.

Зміст праці А. Шахматова:

Автор піднімає наново питання, хто був автором найдавнішої руської літописи. Давня традиція, що приписувала авторство її київо-печерському монахови Несторови, була захитана новітніми дослідниками так, що „Повість временних лїт“ вважається переважно анонімним твором. Акад. Шахматов ставиться одначе критично до сих висновків „новітньої історичної критики“ і при помочи дуже бистої аргументації доводить, що нема достаточних підстав перечити Несторови права звати ся першим літописцем, противно цілий ряд фактів, добытих дорогою аналізи літописи й вищих жерел, потверджує Несторове авторство. Остаточні висновки студії такі: В рр. 1093—8 повстав київо-печерський літописний звід, зроблений на приказ ігумена Йоана. В 1110 р. Нестор, котрому в тім часі було около 55 лїт, взяв ся робити новий звід, названий ним „Повість временних лїт“. В основу положена попередня компіляція, тільки вона доповнена і перероблена на підставі устних і письменних жерел; оповідане по роках було доведене до 1110 р. В р. 1116 Несторова „Повість“ переписується

михайлівським ігуменом Сильвестром (друга редакція). Сильвестрова компіляція стала відомою в Перемишлі при дворі Ростиславичів і дала притоку Василю, духовному кн. Василька Теремовельського, написати про осліплене Василька і звязані з ним події 1097—9 рр. В р. 1118 Несторова літопись підняв в печерському монастирі новій перерібі, якої доконав чоловік, близький Володимирови Мономахови; вложено туди й оповідане Василя і доведено всю літопись до 1118 р. (третя редакція).

Зміст праці дра Б. Барвінського:

Автор у першій частині своїх студій над Галицькою літописю зупиняється над відомим цитатом тамже з „Омира“ про „лєсть“. На основі цього цитату висловили були деякі дослідники погляд, що наш літописець знав Гомера в оригіналі, отже — його читали на Русі скорше, ніж у західній Європі. Інші не найшовши такого цитату ні в Іліяді, ні в Одисеї, висловили думку, що згаданий цитат узяв літописець мабуть із якогось збірника в роді „Пчели“, куди попадали цитати зі старинних письменників, і подав його під іменем Гомера. Виясненем сеї справи й займається автор. Зазначивши, що на заході знаний був у середніх віках тільки метричний витяг із Гомера, т. зв. *Homerus latinus*, і що взагалі йому там не щастило, а навпаки — у Візантії Гомерові твори були дуже розширені і то не тільки в автентичних текстах, але ще більше може у численних перерібках, парафразах і т. д. (Гомерови приписували вже у старині між ин. пр. деякі твори епічного циклу, гимни, жартливі дрібнички, епіграми, одну сатиру й одну пародію), автор висловлює здогад, що власне одна з таких перерібок Гомера згл. один із творів псевдо-Гомерових і були тим жерелом, звідки наш літописець узяв свій цитат. В кождім разі, авідки небудь автор літописи його взяв, найшов він його з іменем Гомера.

XVIII зас. дня 10 грудня.

1) Др. В. Щурат зреферував працю проф. Ю. Полівки (Прага) п. з. *Lidové povídky o zkracení zlé ženy*. 2) Ф. Колесса зреферував працю проф. М. Сумцова п. з. *Українські думи*.

3) В. Гребеняк зreferував свою працю п. з. Сліди т. зв. ескитської культури на галицькій Україні. Всі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці проф. Ю. Полівки:

Автор в розвідці про „Людові оповідання про приборкане злих жінок“ звертає увагу на одну дуже популярну групу оповідань, в яких зла жінка, велика панї (дідичка, цариця, графиня) незвичайним способом дістаєть ся в положене бідної (шевчихи, ковалихи) і бере прикрі лекції покори й уяглости, підчас коли бідна займає її становище, поки в кінци обі не вертають ся до своїх роль. Такі оповідання курсують у Галичині, на Білій Русі, в Росії, на Угорщині; більше в середній Європі у Словінців, Чехів, Мазурів; найбільше в західній Європі, хоч там уже не так у формі устної традиції, як радше в літературних обробленнях, що вказувало-б на книжне й західно-європейське походжене тих оповідань. Автор розвідки й доходить до жерела їх, яким є англійський сценічний жарт Томи Джевона з 1686 р., де заміна жіночих роль є ділом магїка. Той сценічний жарт у XVII ст. був перероблений на оперу; в Німеччині став популярний у двох перерібках [Борка (1743) і Вайсе], у Франції в перерібці М. Седана (1751). В Празі по німецьки друковано його 1771 р. в перекладі з французького, а по чеськи 1841 р. в перерібці з італійського. Ранші сліди популярного мотиву вказує др. Полівка в віршах і сценічних жартах Німеччини з XVI ст.

Зміст праці проф. М. Сумцова:

Назва „дума“, здаєть ся, давна українська. Творцями дум були мабуть письменні вояки-козаки, учасники й очевидці описуваних подій. Початок дум треба віднести до глибокої старини: „Слово о полку Ігоревім“ можна власне вважати старою українською думою. Про думи згадують уже польські письменники XVI–XVII ст. (Сарніцький, Морштин, Петриций). В XVIII ст. починають думи упадати, натомість множать ся короткі історичні пісні. Не треба одначе розуміня дум розширювати на історичні пісні з епіїїним характером, як се робить Дашкевич. Надто розширили обем історичних пісень

колядками й весільними піснями Антонович і Драгоманів, зачисливши сюди також пісні, в яких згадка про Турків і Татар зовсім випадкова. Костомарів причислив до історичних чимало пісень обрядових.

Думи визначають ся сумним настроєм, при тім розбуджують у слухача віру у дійсність описуваних подій. Важне місце в думах визначено матери, що являєть ся неначе символ родинної любови й моралі. Замітна риса дум — се єднане людей до загальности суспільних інтересів і побратимство. Характеристичною для дум є також точність в означуваню місця й часу. У формі дум замітна нерівномірність віршів, речитативний спів, дієсловні рими, апострофи; стилістичною призначкою дум є вживане однозвучних й однозначних слів.

В кінці вказує автор на новіші досліді про думи й бажає повного їх видання.

Зміст праці д. В. Гребеняка:

Звернувши увагу на невідповідне дотеперішнє звязуване території галицької України з передісторичними культурами заходу, автор висказує погляд, що східна Галичина радше злучена тісними узлами з дальшим сходом, із придніпрянськими землями. Се дуже ярко показуєть ся в т. зв. скитській добі. З дотеперішного відкопаного і описаного матеріалу можна зіставити нахідки із десятиох місцевостей, яких форми находять собі аналогію не деінде, як саме в круаї скитської культури. Се вже достаточний доказ на істнуванє у згаданій добі тісної звязи між територіями галицької і закордонної України. Вона зазначаєть ся ще яркйше, коли цілу окрему, галицьку культуру, репрезентовану цвинтарищами з сіл Чех і Висоцька, брідського повіта, вчислимо до сеї самої категорії. Тоді згадана звязь зарисуєть ся так виразно і покажеть ся так значною, що заперечити її — не можливо. Яка се саме була звязь, покищо вяснити ще не можна і на разі мусить вистарчити лише само сконстатованє факту, що вона істнувала, а то в часі між VII—IV ст. пер. Хр.

XIX зас. дня 17 грудня.

1) Др. Ст. Томашівський зreferував працю акад. Ф.

Корша (Москва) п. з. Дещо про виїстя української народності. 2) Др. Ів. Крип'якевич зreferував свою працю п. з. Козаччина в політичних комбінаціях 1629—31 рр. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці акад. Ф. Корша:

Автор починає статтю деякими увагами до звісної Погодинської теорії (що жителі Наддніпрянщини в дотатарській добі належали до великоруського племені), якій відмовляє всякої наукової вартости, та у звязи з тим відновляє питане про правітчину українських племен. Беручи в основу теорію К. Михальчука, висловлену у відкритім листі до пок. московського ученого О. Пипіна, про близькість української мови до західних та південних славянських, показує цілий ряд фактів споріднення з Сербіями, яке — на думку автора — може бути пояснене лише колишнім сусідством обох народностей, правдоподібно в західних Карпатах або таки над Дунаєм — згідно з теорією найстаршого літописця Нестора.

Зміст праці дра Ів. Крип'якевича:

Козаччина звернула увагу західної Європи своїми походами на Чорне Море і участю у війнах Польщі з Московією і Швецією. В 1620 р. розпочалися дипломатичні проби відвернути козаків від Польщі і приєднати їх для антигабсбурзької ліги. Шведський король Густав Адольф бажав увійти в зносини з Запороззем і взяти козаків до військової служби; Габсбург Бетлен бажав знайти в козаках союзників для своїх планів на польську корону; ті змагання підпомагала європейська дипломатія в Царгороді, як венецький і англійський посол, а передовсім голандський амбасадор Корнеліс Гага, що стояв у тісних зносинах із патріархом Кирилом Любарісом. До козаків спеціально звертаєся мандрівний французький дипломат Яків Руссель, що стояв у службі Бетлена, а потім Густава Адольфа; в статті зібрано дані до біографії цього агента і опубліковано його лист до Запорозжців з 1631 р.

XX зас. дня 31 грудня.

1) Відчитано відмовну відповідь проф. М. Грушевського

на просьбу секції в справі резигнації його з президії секції.
2) Др. Іл. Свенціцький зreferував свою працю п. з. З історії відродження білоруського письменства. 3) Др. В. Щурат зreferував статтю Т. Рєваковича п. з. З переписки галицько-українських письменників у початках 1860-тих рр. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці дра Іл. Овенціцького:

Після остаточного підчинення Б. Руси під політично-культурний вплив Польщі в половині XVII ст. білоруське письменство завмерло майже на два століття. Внутрішня животворна сила нації проявляла ся одначе від часу до часу чи то в особливій любови до рідного краю у шляхти, чи то в пробах деяких польських письменників увести елементи білоруського народного побуту в польське письменство, чи в кінці від початку XIX ст. в інтересі, який виявляли деякі дослідники народної пісні і мови, прихильники людської білоруської творчости. З сих дрібних струй повстає в полов. XIX ст. одна сильніша течія білорусько-польського письменства (Барщевський, Марцінкевич), яке вже в 70-тих роках має таких представників як Бурачов-Богушевич і Лучина-Нєслуховський, що пишуть уже чисто по білоруськи латинською азбукою, та вводять у свої твори громадянські теми. Рух громадянський в Росії того часу має цілу низку інтересних дрібних суспільних видавництв, що мали на меті пробудити громадянсько-національну свідомість широких народніх мас. Жовтнева конституція 1905 р. дала спримогу прихильникам народної самобутности і самосвідомости згуртувати ся коло видавництв Наша Доля і опісля Наша Ніва, які й є головними представниками живої літературно-національної діяльности на Білоруси. Взагалі-ж у нинішнім білоруським руху є три головні противенства, а саме: польсько-католицька-група з латинкою, білоруська поступова організація (з латинкою і азбукою), та білорусько-російська (з православем і спільною російською мовою).

Зміст статі д. Т. Рєваковича:

Радник Титко Рєвакович подає уривки з листів, писаних

Нат. Вахнянином та Вол. Стебельським до Танякевича і Клим-
новича 1863—4 рр., в добі другого відродження гал. України.
Епігони покоління з часів Метерліха, Баха, представники студ.
кружків у Перемишлі і Самборі в добі нового конституцій-
ного життя під сильним подихом Шевченкової поезії являють
ся національно-політичними романтиками-ентузіастами, що свої
мрії стараються погодити навіть із такими справами приватного
життя, як подружжя, але не вміють здобути ся на щось пози-
тивне у практичному життю. Молодечий романтизм панує в них
у всьому, почавши у стилі листів (Вахнянина), а скінчивши на
поривах до писання метафізичних студій (Стебельського). Та
будь що будь є він доказом ідейності, якої в новішому часі
звичайно відмавляє ся тодішньому поколінню. Подані листи
нарядив автор цінними коментарями зі своїх споминів.

ЗАСІДАННЯ ФІЛЬОЛЬОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

V зас. дня 20 падолиста.

1) Відложено уконститууване секції й вибір делегата до
Виділу до зібрання більшого комплекту; тоді порішить ся та-
кож справу вибору нових членів. 2) Др. К. Студинський по-
дає до відома, що незадовго вийде з друку подвійний том
секції, який містить акти духовної семінарії з 1829—1843 р.
Постановлено зажадати від Виділу, щоби й 1914 р. визначив
кошти на подвійний том збірника секції. 3) Принято до ві-
дома ухвали етнографічної та язикової комісії з увагою, що
секція противить ся ставленню правописної справи на зїзді
укр. письменників.

ЗАСІДАННЯ МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДНИЧОЇ СЕКЦІЇ.

III зас. дня 17 жовтня.

1) Переведено уконститууване секції, вибравши директо-
ром радн. двору дра І. Горбачевського, його заступником дра

Original from

UNIVERSITY OF ILLINOIS AT
URBANA-CHAMPAIGN

Вол. Левицького, секретарем дра Ст. Рудницького, заступником секретаря дра Ю. Гірняка, делегатом до Виділу дра Ст. Рудницького. 2) Вибрано до комітету для редагування Збірника секції: дра В. Левицького, дра Ів. Раковського, дра С. Рудницького. 3) Др. В. Левицький зreferував розвідку дра Чайковського п. з. „Студії з теорії конгруенції“. Ухвалено друкувати в 2-ім випуску XV тому Збірника. 4) Др. С. Рудницький зreferував статтю дра С. Геріновича: „Дещо про нові погляди на єство географії“. З огляду на рефератовий характер статі ухвалено друкувати її в „Науковій хроніці“ XVII тому Збірника. 5) Передискутовано справи порушені в письмі Виділу з дня 13 жовтня і ухвалено: предімінувати на Збірник (2-ий випуск XV тому і XVII том) що найменше 30 аркушів друку та взяти участь у наміренім візді українських письменників в році ювілею Т. Шевченка. До приготування рефератів на візд назначено дра Ю. Гірняка і дра С. Рудницького. 6) Вибрано дійсним членом Товариства дра Миколу Чайковського.

Зміст праці дра М. Чайковського:

Предметом студій є розвязка і дискусія конгруенцій 3 і 4 степеня з первочисельним модулем; вона попереджена загальною теорією поля Гальоа. Розвязка переведена методом Cauchy (аналогічною до методи Лягранжа в теорії порівнянь). Маючи кубову конгруенцію $y^3 - 3Ay - 2B \equiv 0 \pmod{p}$ вводимо дві ресольвенти форми $27v \equiv (3t)^3 \equiv (y_1 + \gamma^2 y_2 + \gamma y_3)^3 \pmod{p}$, де $\gamma^2 + \gamma + 1 \equiv 0 \pmod{p}$, а в разі двоквадратної конгруенції $y^4 - 6Ly^2 - 4My + 3N \equiv 0 \pmod{p}$ уживаємо трьох ресольвент $4v \equiv (y_1 \pm y_2 \mp y_3 \mp y_4)^2 - 16L \pmod{p}$. Дискусія оперта на квадратнім характері виріжників конгруенції, від яких залежать ресольвенти.

IV зас. дня 3 грудня.

1) Др. В. Левицький зreferував працю дра Ю. Гірняка п. з. „Дещо про теоретичне і методичне значінє сочинника температури скоростий процесів для хемічної кінетики“. Ухвалено друкувати в 2-ім випуску XV тому Збірника. 2) Др. Ст. Рудницький зreferував свої „Причинки до географічної термі-

Original from

UNIVERSITY OF ILLINOIS AT
URBANA-CHAMPAIGN

нольогії*. Ухвалено друкувати тамже. 3) Той сам дав звіт із вакаційної екскурсії в Чорногорі, підчас котрої просліджено 10—20 липня леднякові сліди північного склону гір від Говерлі до Шпиці (включно). 4) Той сам предложив плян евен-туального зїзду українських письменників. Ухвалено, що по-жадані булиб реферати: а) про нашу наукову мову і термі-нольогію; б) про нинішній стан математичних і природопис-них наук на Україні.

Зміст праці дра Ю. Гірняка:

Автор старає ся навести кілька теоретичних аргументів (дорогою аналогій) для особливої важности сочинника темпе-ратури скоростий хемічних процесів. Опісля ілюструє річ кіль-кома квантитативними стеричними правилами. Наконець за-держує ся на тавтомерних процесах і дискутує два нерозяс-нені питаня, що відносять ся до тих перемін.

Засідання комісій.

ЗАСІДАННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

І зас. дня 21 падолиста.

1) Перед приступленням до порядку нарад заст. голови комісії др. В. Левицький помянув пок. голову комісії Івана Ем. Левицького й члена її Михайла Комарова. Присутні пошанували пам'ять їх повстанем з місць. 2) Комісія уконституовала ся так: В. Дорошенко — голова, др. В. Левицький — заст. голови, Ол. Назаріів — секретар. 3) Відчитано письмо Гол. Виділу з дня 13 жовтня в справі наукового предлімінара на 1914 р., святочних зборів дня 10 марта с. р. і візду українських письменників. Комісія ухвалила: а) Просити Виділ вставити в предлімінар бюджету на 1914 р. кредит на два томи видавництва комісії. б) Видати бібліографічний показник „Ševčenkiana“ по 1914 р. (під редакцією В. Дорошенка) і збірку всіх відзивів про Шевченка до дня його смерті (під редакцією дра В. Щурата) — й просити Виділ признати кошти, потрібні на їх приготування. в) Справу проєктованого візду українських письменників віддати до зреферованя дрови Ів. Крип'якевичеви. 4) Принято до відома, що Наукове Товариство ім. Шевченка набуло на власність рукописні бібліографічні матеріали по пок. Ів. Е. Левицьким. 5) Принято в члени комісії дра Б. Барвінського.

ЗАСІДАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ КОМІСІЇ.

I зас. дня 26 падолиста.

Обговорено плян видання IV-го т. „Студій з поля суспільних наук і статистики“, до якого зголосили свої праці пп. М. Залізняка, А. Жук, І. Франко, М. Лозинський, Ст. Томашівський, В. Охримович, Ст. Баран.

ЗАСІДАННЯ ЕТНОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

II зас. дня 27 вересня.

1) Комісія уконституувала ся вибравши: Головою — Вол. Гнатюка; заст. голови — Філяр. Колессу; секретарем Евг. Форостину. 2) Принято до відома стан друку видань за 1913 рік. На „Етногр. Збірник“ віддав В. Гнатюк рукопис колядок і щедрівок (на два томи) ще в маю. На „Матер. до укр. етн.“, що мають містити мелодії Баранюка, Сенчика, Омельського й Вітошинського, передав др. С. Людкевич рукопис у серпні. Доси друкарня не розпочала ще роботи. 3) Принято до відома, що XIV т. „Мат. до укр. етн.“ за 1911 р. докінчить ся небавом і вийде. 4) Принято пляни видань на 1914 р. До „Етногр. Збірника“ т. XXXVII запропоновано корпус байок (оповідань про звірів), який зладить В. Гнатюк; до XXXVIII т. постановлено дати ту збірку корпусу пісень, котра швидше буде зредагована. „Матер. до укр. етнол.“, т. XVII, має бути збірний і буде містити кілька описів народн. поживи з різних сторін статі А. Онищука з Гуцульщини, статю Ф. Коломийченка й інші. 5) Постановлено віднести ся до Виділу з просьбою, щоби й на далі затвердив дотеперішну практику, на підставі якої кождий співробітник комісії, зазначений у передмові, має дістати один примірник того тому, в яким щось надруковано з його записів.

III зас. дня 15 жовтня.

Відчитано письмо Виділу з дня 8 жовтня і ухвалено:
1) Просити Виділ, щоби в бюджеті на 1914 р. признав комісії

на екскурсії крім звичайної щорічної квоти 1000 К, також надвишку з 1913 р. у квоті 800 кор., а то з огляду на потребу збирання нових матеріалів, бо дотеперішні можуть у короткім часі вичерпати ся. 2) В справі з'їзду укр. письменників комісія заявила ся за його скликанем, вважаючи найвідповіднішою порою для нього великодні ферії. 3) Предметом нарад з'їзду по думці комісії повинні бути: а) Удностайнене правописи і літературної мови. б) Організація письменників. Коли дійде до з'їзду, комісія пропонує програму для участі в його працях.

ЗАСІДАННЯ ЯЗИКОВОЇ КОМІСІЇ.

VI зас. дня 17 падолиста.

1) Др. Ів. Зілинський зложив справозданє з приватної наради в справі упрямління української правописи, запропонував виготовити й розіслати знавцям укр. мови правописний квестіонар та просити деяких спеціалістів, щоб виготовляли реферати в сій справі. 2) Відчитано проєкт правописного квестіонаря та постановлено приладити його до друку, порозумівшись у тім напрямі з фільольогічною секцією.

Надзвичайні Загальні Збори

(26-го грудня 1913).

Порядок нарад: а) відкриття Заг. Зборів; б) зміна статутів Товариства; в) фінансовий стан Товариства.

Збори відкрив заст. голови С. Томашівський, стверджуючи dokonane формальностей приписаних статутом і виясняючи генезу і ціль сих надзвичайних загальних зборів. Виділ скликав їх на поручення останніх загальних зборів з дня 29 червня т. р. задля реформи статута. Проект зміни, який учасники зборів одержали в призначенім на се речинци, треба уважати результатом співділання всіх членів, яким дана була заздалегідь можливість висловити ся докладно що до кожного напрямку зміни. Дальше повідомив заступник голови про персональні зміни в Виділі по звичайних загальних зборах, а то про уступленя голови проф. Михайла Грушевського, відчитуючи при сїм листи, якими з сеї нагоди обмінював ся Виділ із бувшим головою. Ся справа була предметом окремої довірочної наради членів Виділу і трьох висланників членів Товариства з російської України, нарада — яка довела до компромісового формального поладнання конфлікту, пануючого від пів року в Товаристві. Вироблену там формулу приймив Виділ на нинішнім засіданю за свою і просить отсе збори прийняти сю резолюцію одноголосно без дискусії. Вона звучить: Загальні Збори не приймають до відома резигнації Голови Товариства проф. М. Грушевського і звертають ся до нього з просьбою взяти сю резигнацію назад.

Збори ухвалили її більшістю голосів.

До ведення дальших нарад вибрано головою зборів д. чл. Юліана Романчука, його заступником зв. чл. дра Івана Копача.

По сійм реферував справу реформи статута д. чл. др. Володимир Охримович. Пояснивши докладно генезу і суть проєктованих змін заявив іменем Виділу, що з огляду на пристрасний й особистий характер дискусії над статутом у пресі і серед громадянства та з огляду на появу в останній хвили нових проєктів, симпатичних чимало членам — й у слід за сими неможливість ухвали реформи en bloc — Виділ бере справу зміни статута з порядку нарад отсих загальних зборів і в відповіднім часі поставить її наново перед збори членів.

Над сим внесенем вивязала ся жива дискусія, яка закінчила ся ухваленем ось такого висноження: „Поручає ся Виділові виробити новий проєкт реформи статута, зложивши задля сього окрему нараду дійсних членів, та скликати протягом 1914 р. спеціальні надзвичайні загальні збори для ухвалення зміни статута.

По сійм голова зборів закрив наради.

Справозданє з бібліотеки

за час від 1 вересня до 31 грудня 1913 р.

I ВІДДІЛ.

(Книжки, часописи, карти й ин.).

В часі від 1 вересня до 31 грудня 1913 р. вписано в катальог I-го відділу 308 нових чисел (25.894—26.201) у 442 томах і випусках; нових періодиків і томів дописано до давнійших 1020. Разом вписано 1462 нових томів і випусків.

До відділу I-го закуплено: через книгарні 150 творів у 234 томах і випусках + 193 карт (мап) за 1322·54 кор. (625·48 кор. + 273·89 руб.); через антикварні й приватно 134 творів у 322 томах і випусках за 766·61 кор. (140·70 кор. + 175·77 руб. + 66·70 мар.). Разом: 284 творів у 556 томах і випусках + 193 карт (мап) за 2089·15 кор.

З обміну: з науковими інституціями й редакціями за видання Н. Т. 643 тт. і вв.; з приватними особами за видання Н. Т. і бібліотечні дублети 61 тт. Разом: 704 тт. і вв.

З дарів прибуло 1291 тт. і вв. + кілька збірок листкових друків.

Разом з купна, обміну й дарів: 2551 тт., бр. і вв. + 193 карт (мап) + кілька збірок листкових друків.

До I-го відділу бібліотеки дарували отсі особи, інституції й видавництва:

- 1) Ф. Андрусевич (Львів) — 1; 2) Вид. „Арго“ (Київ) — 1; 3) Ю. Балицький (Львів) — 3; 4) М. Баран (Львів) — 11; 5) Вид. „Бібліотеки для р. молодіж“ (Коломия) — 1; 6) П. Буняк (Львів) — 7; 7) І. Васильченко (Рига) — 2; 8) О. Василяни (Жовква) — 5; 9) W. L. Wee (Independence, Missouri) — 1; 10) Я. Весоловський (Львів) — 2; 11) Я. Вінцовський (Львів) — 40; 12) І. Возняк (Львів) — 1; 13) М. Возняк (Львів) — 3; 14) П. Вовк (Вовчківці) — 13 + зб. лист. др.; 15) М. Галушинський (Рогатин) — 1; 16) о. Гавицький (Львів) — 1; 17) Я. Ганкевич (Львів) 24 + зб. часоп.; 18) Г. Гануляк (Львів) — 4; 19) А. Гауляк (Львів) — 2; 20) В. Гнатюк (Львів) — 7; 21) Марія Грінченко (Київ) — 19; 22) В. Гришко (Скрантон) — зб. часоп.; 23) Др. Я. Грушкевич (Станіславів) — 15; 24) Н. Гудай (Київ) — 2; 25) І. Давидович (Рогатин) — 6 + зб. л. др.; 26) А. Дермаль (Львів) — 1; 27) Ред. „Діла“ (Львів) — 6; 28) Дирекція прив. укр. гімназії в Городенці — 1; 29) Дирекція ц. к. гімн. в Тернополі — 1; 30) Дирекція прив. гімн. в Турці — 1; 31) Дирекція ц. к. II гімн. в Чернівцях — 1; 32) В. Дорошенко (Львів) — 8; 33) Д. Дорошенко (Київ) — 6; 34) Др. А. Енсен (Стокгольм) — 2; 35) П. Єремійчук (Львів) — 1; 36) О. Єфремов (Київ) — 2; 37) Б. Загайкевич (Перемишль) — 5 + зб. л. др.; 38) П. Зайцев (Санкт-Петербург) — 1; 39) Р. Заклинський (Львів) — 2 + л. др.; 40) М. Залізняк (Львів) — 1; 41) А. Жує (Львів) — 77; 42) О. Іванчук (Косів) — 1; 43) В. Каминський (Варшава) — 3; 44) І. Калиняк (Львів) — 2; 45) О. Карашкевич (Коломия) — 1; 46) Т-во „Карпатія“ (Львів) — 5 + зб. л. др.; 47) Т. Каськів (Newark) — 2; 48) Д. Катамай (Львів) — 5; 49) М. Кічура (Коломия) — 1; 50) О. Когут (Львів) — 2; 51) Г. Колцуняк (Коломия) — 52; 52) Б. Комаров (Одеса) — 3; 53) о. Е. Константинович (Сянік) — зб. л. др.; 54) А. Корнелля (Львів) — 4; 55) Ів. Кревецький (Львів) — 1; 56) Др. Ів. Крипякевич (Львів) — 55 + зб. л. др.; 57) В. Кучер (Тернопіль) — 1; 58) А. Лебедев (Саратов) — 1; 59) Вікт. Левицький (Камінне) — 1 + зб. л. др.; 60) Др. В. Левицький (Львів) — 174; 61) Мод. Левицький (Чернівці) — 4; 62) О. Лисинецький (Львів) — 20; 63) Д. Лисиченко (Катеринослав) — 1; 64) М. Лозинський (Львів) — 1; 65) А. Лотоцький (Рогатин) — 18; 66) В.

Лотоцький (Львів) — 1; 67) О. Майданюк (Львів) — 4; 68) Т-во „Медична Громада“ (Львів) — 1; 69) Гр. кат. Митроп. Консисторія (Львів) — 1; 70) Вид. „Мужицьке видавництво“ (Коломия) — 2; 71) „Народна канцелярія“ (Львів) — 4; 72) Т-во „Народна Торговля“ (Львів) — 5; 73) Ред. Наша Ніва“ (Вільно) — 1; 74) Ред. „Наше Діло“ (Київ) — 1; 75) С. Никфоряк (Львів) — зб. літогр.; 76) О. Новицький (Москва) — 1; 77) І. Павловський (Полтава) — 2; 78) М. Панас (Львів) — 2; 79) В. Панейко (Львів) — 3 + зб. л. друк. 80) К. Паньківський (Львів) — 4; 81) Я. Пастернак (Львів) — 1 + зб. л. др.; 82) В. Пізар (Львів) — 56; 83) П. Понятенко (Київ) — 1; 84) Р. Пряхатко (Львів) — 3; 85) О. Роздольський (Львів) — 1; 86) „Руська Книгарня“ (Скентон) — 2; 87) Др. І. Свенціцький (Львів) — 22; 88) Т-во „Селянська Бурса“ (Станіславів) — 2; 89) Ю. Сірий (Київ) — 4; 90) З. Скварко (Коломия) — 1; 91) Е. Стернюкова (Чернівці) — 1; 92) Др. Г. Стрипський (Будапешт) — 1; 93) М. Струтинський (Львів) — 1; 94) М. Сумцов (Харків) — 1; 95) По пок. др. П. Сушкевичови (Львів) — 347; 96) З. Сушко (Львів) — 2 + зб. л. др.; 97) С. Твердохліб (Львів) — 1; 98) М. Тершаковець (Львів) — 1; 99) Е. Тимченко (Варшава) — 1; 100) „Тво прих. л. н. і шт.“ (Львів) — 5; 101) Др. Ст. Томашівський (Львів) — 6; 102) Вид. „Торбан“ (Львів) — 1; 103) Др. К. Трильовський (Яблонів) — 85 + зб. л. др.; 104) Ред. „Україн. Життя“ (Москва) — 6; 105) Укр. Пед. Т-во (Львів) — 20; 106) Др. Ів. Франко (Львів) — 6; 107) М. Хоркавий (Львів) — 3; 108) Др. Роман Цегельський (Чернівці) — 1; 109) І. Чупрей (Яблонів) — 1 + збр. л. друків; 110) М. Шаповал (Михайлівський хутір) — 1; 111) С. Шелухин (Одеса) — 2; 112) Р. Шпитко (Львів) — 1; 113) о. Ф. Щелкович (Станіславів) — 1; 114) В. Щербаківський (Полтава) — 1; 115) Др. В. Щурат (Львів) — 11; 116) Л. Юркевич (Львів) — 1; 117) о. др. Д. Яремко (Львів) — 2.

До дублетів відкинуто 710 тт., бр. і вв.

До переплету віддано 233 тт.

II ВІДДІЛ.

(Рукописи, автографи, дипломати).

В часі, обнятім сям справозданем, до відділу рукописний прибуло:

З закупна згл. обміну: 1) Ірмологіон XVIII в. (з угорської Руси); 2) збірка паперів з угор. Руси XIX в.; 3) євангеліє учит. XVII в. (Гал.); 4) служебник XVII в. (Гал.); 5) пергі. грамота з 1753 р. (Ст. Потоцький означає повинности міст. Отинії — Гал.).

Дарували: 1) В. Боровик (Одеса): — збірка рукописний [а) 2 укр. співанники наб. пісень XVIII—XIX вв.; б) українська сатира на польське повстанє 1863 р. віршом (без автора); в) уривок укр. повісти невід. автора з 60-тих рр. XIX ст. г) уривок укр. церк. проповіді з пол. XIX ст.; д) уривок записів нар. віровань з обсягу господарства й ин.); 2) О. Гнідий (Лука): — 1 рук.; 3) о. Е. Константинович (Сянік): — збірка паперів окружної „Руської Ради“ в Сян-ці з 1848 р.; 4) Др. Ів. Копіякевич (Львів): — збірка рукописний [а) збірка помяників XVIII—XIX вв. з Галичини; б) збірка актів до історії гр. ват. церкви в Холмщині 2-гої пол. XIX ст.]; 5) О. Роздольський (Львів): — 6 листів до генер. Павши з рр. 1783—1794.

Всім жртводавцям Управа Бібліотеки складає щирю подяку.

Ф р е к в е н ц і я.

В часі від 1. IX — 31. XII 1913 р. визначено з бібліотеки:

	д р у к і в		рукописний
	томів	на реверсіх	
до „Наукової робітні“	2129	962	51
до дому	1038	886	—
разом	3167	1848	51

Управа.

Справозданє з музея за місяці вересень — грудень 1913 року.

В сім часі музей набув:

Через К. Широцького 80 штук глиняних виробів із Поділя на російській Україні.

Від д. Р. Носковського — черепи глиняних начинь римського типу з тілопального гробу; разом із тим бронзовий гузик і 11 пацьорків.

Від Я. Собенка — 8 височних бронзових перстенів; бронзова таблиця з зображенням Ісуса на хресті; медаль з олова; усе найдено побіч скелета в Звенигороді гал.

Дарували до музея:

Д. Р. Заклинський в Станіславові — 52 предмети з побуту української провінціальної інтелігенції кінця XVIII і початку XIX століття (вироби з фаянсу, скла і т. д.

Др. В. Левицький у Львові — збірку старих монет, збірку членських грамот різних українських товариств, збірку совільських відзнак і кілька фотографій і альбумів.

Др. Б. Барвінський у Львові — фотографію портрету Мазеппи з краківського „Muzeum Narodowego“.

Др. Д. Лукіанович у Львові — збірку писанок.

Д. Ю. Лапшин — пряслиці з шіфера, викопані в Звенигороді галицьким; черепи глиняних посудин, *ibid.*; віж кремінний, *ibid.*

П. Квасниця — 2 бронзові дротики, скручені спірально; 6 глиняних горнят — венецького типу, які знайдено побіч скелетів.

В. Гребеняк — 2 глиняні урни провінціального римського типу з Липиці Горішної й знайдений з ними залізний ніжик.

Т. Залеский — кремінна полірована сокира, найдена в с. Городниці, пов. Городенка; кремінний ніжик, камянний товчок; частина ніг великої глиняної статуетки сидячого типу (передпільська доба); 2 глиняні грузила *ibid.*; мисочка, малий глиняний кубок зі слідами мальовання; бронзова прикраса у виді дзьоба птаха, бронзові колісцятка, бронзова фігура і кістяне шило.

Інж. Корнелля — глиняна пряслиця, 2 глиняні горнятка, 3 глиняні черепки з с. Пшеснї, п. Тарноберег; бронзова рушниця так званого київського типу з Івана Золотого, заліщицького пов., глиняна урна з перепаленими кістками і части людського скелету.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фіольогії й етнографії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Рік XXII. Р. 1913, кн. VI. Т. CXVI. Львів, 1913. Ст. 264, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому, ст. 3—4. — 2. Нові матеріали до історії соборів 1629 р., подав Іван Крип'якевич, ст. 5—39. — 3. Чуднівська кампанія 1660 р., студії Василя Герасимчука (докінчена), ст. 40—68. — Ще до історії устрою Гетьманщини XVII—XVIII ст., замітки Михайла Слабченка і Миколи Василенка, ст. 60—86. — 5. Азбучна війна в Галичині 1859 р., подав Іван Франко, ст. 87—125. — 6. Варіанти мелодій українських народніх дум, їх характеристика і групування, студія Філарета Колесси, ст. 126—165. — 7. Miscellanea: а) Бібліографічна рідкість, под. І. Франко; б) 3 бібліографічних занять Івана Вагилевича, под. М. Возняк; в) 3 історії київської громади — промова Павла Житецького на Шевченкових роковинах (з його посмертних паперів), ст. 166—189. — 8. Наукова хроніка: Історія України Олександра Яблоновського, оцінка М. Залізняка, ст. 190—212. — 9. Бібліографія (рецензії й реферати): преісторія, археольогія й історія штуки, історія політична й культурна, фіольогія, етнографія, життя суспільне і культурне, ст. 213—262.

Жерела до історії України-Руси. Видає археографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка. Т. VI. Матеріали до історії Галичини. Зібрав і впорядкував Стефан Томашівський.

Т. III. Літописні пам'ятки з р. 1648 — 1657. У Львові, 1913. Ст. XX+152+244⁰. Ціна 4 кор. Зміст: Передмова, ст. I—XX — Межи Пилявцями і Замостем, ст. 1—152. — I. Вступні замітки. Пилявецький погром, ст. 1. — I. Военна рада у Староконстантинові. Похід на Збараж і Броди, ст. 6. — III. Львівські відгомони української революції, ст. 12. — IV. Розпука, надія і зрада, ст. 21. — V. Піддати ся, чи відбивати ся? Приготовання до оборони, ст. 29. — VI. Облога, ст. 37. — VII. Помилуване, ст. 53. — VIII. Відступ, чужоземні послы, ст. 64. — IX. Кандидати до польської корони запобігають ласки у Хмельницького, ст. 71. — X. Вишневецький на гетьманському уряді. Нова втека. Приготовання до оборони Замостя, ст. 75. — XI. Замойські переговори, ст. 82. — XII. Посольство у Варшаву й на Угорщину, ст. 96. — XIII. На елекційнім соймі. Вибір короля. Посольство до Хмельницького, ст. 101. — XIV. Поворот на Україну, ст. 109. — Дописки й додатки, ст. 115. — Obsidio Zamoscana a Ioanne Bytomski, ст. 137—151. — Недогляди, ст. 152. — Arma cosacica, conscripta a Samuele Casimiro Kuszewicz, cive Leopoliensi (1648—1655), ст. 1—104. — Appendix, ст. 105—152. — Monumenta conventuum Leopoliensium (1648—1657), ст. 153—190. — Arma Transylvanica anno 1657 Poloniae illata, descripta a Samuele Casimiro Kuszewicz, ст. 191—217. — Additamentum. З діяря С. Кушевича 1657 р., ст. 219—226. — Показчики (уложив Ю. Чайківський), ст. 227—240. — Друкарські похибки, ст. 241. — Зміст, ст. 243—244.

Українсько-руський Архив. Видає історично-філософська секція Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. IX. Матеріали до історії української пісні і вірші. Тексти й замітки. Видає Михайло Возняк. I. У Львові, 1913. Ст. 240, 8⁰. Ціна 3 кор.

Матеріали до української етнології. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Т. XIV. Мелодії українських народніх дум. Серія II. Списав по фонографу і зредагував Філарет Колесса. У Львові, 1913. Ст. XXXVI+196+44, 8⁰. Ціна 6 кор.

Збірник математично-природописно-лікарської секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. XV. Під редакцією дра. В. Левицького, дра. І. Раковського і дра. С. Рудницького У Львові. 1913. Ст. 110, 8⁰. Ціна 3 кор. Зміст: Др. Микола

Чайковський, Студії з теорії контруенцій, ст. 1—45. — 2. Др. Юліян Гірняк, Дещо про теоретичне і методичне значінє температури скорости процесів для хемічної кінетики, ст. 1—14. — 3. Др. Стефан Рудницький, Причинки до географічної термінології, I, ст. 1—16. 4. Бібліографія, ст. 1—34.

Хроніка Наукового Товариства імени Шевченка у Львові. Р. 1913. Вип. III. Ч. 55. Справозданє за місяці: май—серпень Львів, 1913. Ст. 32, 8°. Ціна 30 сот. Зміст: Засідання Виділу. — Загальні Збори. — Засідання секцій (В. Гребеняк — Деревляні церкви гал. України. Б. Барвінський — Кілька документів і заміток до часів вел. князів Свиригайла і Жиґмонта Кейстутовича. Іван Крип'якевич — Нові матеріали до історії соборів 1629 р.). — Засідання комісій. — Справозданє з бібліотеки. — Справозданє з музею. — Нові видання Товариства.

1915.

